

ujame tacega polha, to brez nobene dvojbe začne premišljati, od kod ima rudéčo ogrlino; morda me po tacem slédu potlej vender kdo najde." Nij se mož prevaril. Teli polhov je bilo po gozdi, kar dalje tem več. Ljudjó so se čudili in iskali, od kod hodijo ti posebni polhi. Skôraj potem so res kmeta našli ter ga potegnili iz jame. A nij dolgo živel, ker je bil od strahu in velikih muk preoslábel v podzémeljskem zaporu.

— j —

Prirodopisno - natoroznansko polje.

Rujavi hrost ali keber.

Izvestno ga ni nobe-
nega med vami, da bi ne
poznal hrosta, te jako
kvarljive živalice, ki jo
štejemo v vrsto žuželk.
Hrosti se, kakor večina
drugih žuželk, preobra-
zujejo, to je, v začetku
imajo vse drugačno telo,
nego proti koncu svojega
življenja. Za to izpreo-
brazbo potrebujejo hrosti
po štiri leta. Iz jajčec
se izvalé najpred črvom
podobne ličinke ali pod-
jédi, ki so zelo kvarljive
in grde živalice. Ti pod-
jédi živé pod zemljo, ob-
jédajo rastlinam korenine
in prerivajo zemljo na
vse strani. To jako kvar-
ljivo življenje pod zemljo
traje 3 do 4 leta. Kadar
so popolnem dorasli, po-
dobni so do 50 mm dol-

gemu, blede rumenkastemu, členastemu črvu, ki ima na prvih treh obročkih tri pare nog. H koncu četrtega poletja se zabubijo ter se prihodnje vzpom-
ladi pokažejo v podobi popolnega hrosta.

Rujavi hrost se prikaže koncem meseca aprila ali pa začetkom maja, kadar pri nas drevje ozeleni. Po dnevi počiva mirno po drevji, a zvečer leta okoli. Živi se z objedanjem listja, cvetja in mladih plodov ter naredi večkrat neizmerno mnogo kvare, posebno vsako četrto leto, ko se prikaže v brezšte-

vilnej množini. Zatorej je treba hroste na vso moč zatirati. Najbolje se pokonečajo, ako se otrešajo z dreves in pobirajo. A velik in izdaten vpseli se pokaže samo takrat, ako se k skupnemu delovanju združi po več vasi in občin. V ta namen so izdane posebne postave in naredbe, ki ostro ukazujejo županom gledati na to, da se hrosti pobirajo in pokonečajo. V pokonečevanje hrostov tudi vi otroci lahko mnogo pripomorate, kar se po nekaterih krajih tudi godi. — Hrosti se morajo otrešati z dreves zgodaj zjutraj, predno jih je solnce obsijalo, ali pa ob mrzlih in oblačnih dnevih. Takrat hrosti visé obumrli po listji in vsak stres jih pomeče na tla. Pod drevo naj se razgrne kaka rjuha ali kaj drugega, da se mrčes tem hitreje pobere, in se ni treba za vsacega pripogibati. Z apnom pomešani hrosti dadó jako dober gnoj. Tudi kokoši jih radi zobljejo.

Hvala Bogu, da imajo hrosti tudi med živali dosti sovražnikov. Vrane, kavke, skorjanci in mnoge druge ptice jih pridno pobirajo. Tudi krt jih preganja pod zemljo, a na zemlji jih lové netopirji, ježi, kune in lisice.

Na denašnji podobi vidite zgoraj dva hrosta, na levo je samec, na desno samica; spodaj v zemlji ste dve ličinki, jedna večja, druga manjša; v kotu spodaj na desno je buba.

Razne stvari.

Kratkočasnice.

* Gospodar reče pri večerji pastirjema: „Volár, jutri se le zgodaj vzdigni, in tudi ti ovčar, da kmalu napaseta in hitro priženeta domóv. Matijček bode volí gonil, a ovčar Tomažek za klešče držal, kadar bode mo orali za ozimec ondu na gričku. Kdor poprej vstane, dobode od mene v dar tiste járetee, katero se je naposled storilo.“ Pastirja se po večernej molitvi hitro spravita na hlev v postelj in oba trdno pri sebi skleneta, da zjutraj vstaneta za rana prej ko mogoče. Ko dopoldne priženeta éredo domóv, nudi jima gospodar kruha za predjužnik, vprašaje ju: „Kdo vaji je bil denes prvi na nogah?“ — Matijček: „Jaz sem Tomažka za mnogo prehitel. Imel sem vže šibo v roci, kadar je on steprav drugi érevelj obuval.“ — Tomažek: „Ni res; jaz sem tebe prehitel. Takrat érevlja nisem obuval, ampak preobuval sem ga, ker mi je skozi natrgani podplat na poti v hlev zadrí se praprotni storž v nogo.“ — Matijček: „Lažes, lažnjivec grdi!“ Nato Tomažek: „Kdo je pač večji grdin od tebe, nesramnega lažnika!“ —

Razsódi zdaj gospodar in reče: „Vstala sta oba zgodaj, to vem. Ali tega ne vem, kdo prvi? Izza vajinega prepira se to tudi izvedeti ne da. Ne kregajta se torej, saj jaz iz vajinih besed sklepam, da sta vstala oba h kratki in jare ostane moje.“

* Gluh fant je postal vojak. Desetnik (koprol), ki ga je učil eksercirati, moral se je z njim veliko jeziti ter ga je suval in tepel, češ, kdor ne sliši, ta naj čuti.

* Stotnik reče umazanem vojaku: „Ali nimaš več srajc, da bi se preoblekel, zamazanec!“

Vojak: „Imam jih cel ducat, pa moram vse najedenkrat nositi.“

Stotnik: „Zakaj?“

Vojak: „Zato, ker je ta moja jedina srajca z ónimi jedenajsterimi zakrpama.“

* Sodnik reče tátu: „Kako moreš ubozemu krčmarju ukrasti še nož in žlico, ko mu nisi plačal ne jedi ne vina?“ — „Dà,“ odgovori tat, „prodati sem hotel nož in žlico, da bi bil plačal ubozemu krčmarju jed in vino.“